

УДК 371.69:001.83

О. М. Кавин, Я. М. Кавин

Українська академія друкарства

**ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА
ВИЩИМИ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ УКРАЇНИ**

Представлено модель комплексного розвитку міжнародного співробітництва навчальних закладів України у форматі світового освітньо-наукового простору.

Освітньо-науковий простір, фандрайзинг, екстешн, моніторинг, навчально-консультаційний центр, навчально-науково-виробничий комплекс, регіональне представництво

Міжнародне співробітництво в галузі освіти є одним з ключових елементів інтеграції України в світове співтовариство. Це стратегічний напрямок розвитку як освітньо-наукової політики України, так і сучасних вітчизняних вищих навчальних закладів (ВНЗ) зокрема, що сприяє встановленню стратегічних партнерських зв'язків із закордонними навчальними й науковими закладами, виробничими та іншими структурами.

Основна мета в розширенні міжнародного співробітництва полягає:

у поширенні впливу України на світовому ринку підготовки фахівців на основі запровадження єдиної інтегрованої системи підготовки висококваліфікованих кадрів на рівні світових стандартів;

у зміцненні позицій України в світових інтеграційних процесах на основі розвитку перспективних наукових напрямків у світовому просторі науки та реального впровадження новітніх технологій.

Міжнародне співробітництво в освітньо-науковому просторі повинно здійснюватися за допомогою тривекторної системи розвитку, тобто на основі тісної інтеграції освіти, науки та виробництва. Основними факторами даної системи є:

моніторинг — головним завданням якого є проведення маркетингового та моніторингового аналізу на ринку відповідних галузей у фарватері освітнянських вимог;

фандрайзинг — покликаний здійснити комплекс заходів, які забезпечують пошук фінансових і матеріальних засобів, необхідних для реалізації освітнянських та наукових проєктів;

екстешн — призначений для пошуку шляхів удосконалення системи освітнього та наукового забезпечення.

Якісну та кількісну характеристики вищеокреслених факторів визначають такі показники:

1. Створення розширеної сітки офіційних представництв українських ВНЗ за кордоном, у тому числі як відокремлених, так і невідокремлених їхніх структурних підрозділів.

2. Утворення міжнародних навчально-науково-виробничих комплексів за участю українських і зарубіжних передових навчальних, наукових та виробничих структур.

3. Організація в Україні навчально-демонстраційних центрів передових зарубіжних фірм.

4. Створення спільних науково-дослідних лабораторій.

5. Формування розширеної сітки співпраці по лінії міжнародних фондів, програм і грантів.

6. Впровадження ефективної та обов'язкової системи вивчення іноземних мов.

7. Впровадження інтерактивних методів підготовки висококваліфікованих фахівців.

Домінуюче положення в оцінці ВНЗ України щодо розвитку міжнародного співробітництва займає показник, який характеризує створення регіональних відділень ВНЗ України за кордоном. Залежно від поставленої мети та визначених завдань (як стратегічних, так і тактичних), а також від реальних можливостей і потужностей ВНЗ відокремлені регіональні відділення за кордоном можуть функціонувати в різних формах — офіційне представництво, навчально-консультаційний центр, філіал.

1. *Офіційне представництво*. На базі його можна:

проводити інформаційний моніторинг ринку підготовки фахівців відповідного профілю, що включає вивчення потреб у даних фахівцях і можливість їх підготовки;

організувати робочий процес вступної кампанії, що може включати як суто процедуру оформлення документів до вступу у вітчизняні ВНЗ з подальшим проходженням вступних випробувань в Україні, так і повний робочий цикл виїзної приймальної комісії, тобто з проведенням вступних випробувань на базі офіційного представництва;

здійснювати налагодження ділових і партнерських стосунків у науково-виробничій сфері.

Результатом такої діяльності якраз і є створення спільних навчально-науково-виробничих комплексів між науковими, навчальними та виробничими структурами України й інших держав і навчально-демонстраційних центрів іноземних фірм на базі українських ВНЗ.

Створення офіційного представництва ефективно в будь-яких випадках незалежно від того, в якому регіоні вони організуються. Звичайно, акцент діяльності офіційного представництва може бути різним залежно від того, в якій державі світу воно розташоване. Якщо офіційні представництва знаходяться у високорозвинених країнах, то їхня діяльність зосереджена на діловому співробітництві з передовими виробничими фірмами відповідного профілю та провідними навчальними і науковими закладами в рамках створення спільних навчально-науково-виробничих комплексів і навчально-демонстраційних центрів на базі українських ВНЗ. Акцент діяльності офіційних представництв, розташованих у країнах, що розвиваються або мають середній рівень розвитку,

полягає в пропагуванні української системи освіти та активності в процесі завоювання ринку потенційних студентів.

II. *Навчально-консультаційний центр*. Окрім функцій, покладених на офіційне представництво, тут може здійснюватися доузівська підготовка та підготовка фахівців за заочною формою навчання з використанням як новітніх методів дистанційного навчання, так і практики виїзних сесій. Створення науково-консультаційних центрів ефективно зазвичай у тих регіонах світу, держави яких характеризуються відносно стабільним економічним розвитком і є постійним джерелом потенційних студентів.

III. *Філіал*. Залежно від внутрішніх резервів і потужностей ВНЗ України філіали можуть створюватися навіть у формі акредитованих навчально-наукових структурних підрозділів українських ВНЗ. Як правило, філіали необхідно засновувати у високорозвинених державах світу, що орієнтуються на закордонні системи освіти та програми.

Навчальний процес у регіональних відділеннях за кордоном може забезпечуватися як із залученням місцевих науково-педагогічних кадрів, так і професорсько-викладацького складу українських ВНЗ на основі створення мобільних кафедр з використанням при цьому інтерактивних методів навчання, навіть у формі конференцій у системі реального часу.

Створення регіональних відділень українських ВНЗ за кордоном має ряд позитивних моментів у політичному й економічному аспектах євроатлантичної інтеграції України:

по-перше — поширення впливу української системи освіти та української культури, що дає Україні певні політичні дивіденди;

по-друге — встановлення одного з домінуючих положень на ринку підготовки фахівців, що додатково збільшує фінансові потоки в Україну;

по-третє — підвищення рівня безпеки держави і зменшення потоку нелегальної міграції на основі більш чіткого і безпосереднього відбору кандидатів на навчання;

по-четверте — реальні кроки відносно адаптації української системи освіти в світовому навчально-науковому просторі.

ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ МЕЖДУНАРОДНОГО СОТРУДНИЧЕСТВА ВЫСШИМИ УЧЕБНЫМИ ЗАВЕДЕНИЯМИ УКРАИНЫ

Представлена модель комплексного развития международного сотрудничества учебных заведений Украины в формате мирового образовательно-научного пространства.

PROSPECTS FOR INTERNATIONAL COOPERATION OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS OF UKRAINE

Introduce model complex development international cooperation education institutions Ukraine in format education and scientific environment.

Стаття надійшла 29.09.2011

УДК 338.46:37

*N. Morozov**Omsk State Transport University***THE PROCESS APPROACH TO THE MODELING OF THE SYSTEM OF QUALITY MANAGEMENT AND COST ACCOUNTING FOR THE QUALITY OF THE UNIVERSITY**

У статті розглядається застосування процесного підходу при організації системи менеджменту якості (СМЯ) освітніх установ професійної освіти. Запропоновано авторське бачення причин впровадження СМЯ в управління освітньою організацією, дано розгорнутий опис процесної моделі системи менеджменту якості освітньої установи. З точки зору процесного підходу розглядаються витрати на якість послуг освітніх організацій і виділяється їх значущість при формуванні систем управління якістю.

Процесний підхід, система менеджменту якості, освітні установи, ABC-модель

In today's financially-oriented society, the effectiveness of the company measured by the value of profits, and in the case of educational institutions, the demand for the services provided by customers and consumers — states, industries, companies and students. The increasing competition between universities leads to the fact that educational institutions need to confront the level of training to improve the quality of graduates, in order to justify the investments undertaken by the customer and provide a stable position for the future and, at the same time, it is vital to monitor the economic performance of the organization. And the fact that The European Union, the World Trade Organization and the General agreement on trade in services view education as a major area of international services [1] that, in the internationalization of education at the same time increases the importance and responsibility for any educational organization providing these services.

The problem of the quality of educational institutions is an important factor that indirectly affects the economic, social, political and ecological situation in the country. The quality of educational services is a complex phenomenon, which characterizes the effectiveness of all aspects of activity: policy development, organization of educational process, relationships with customers and consumers. And if the university wants to work successfully in a market, it must systematically organize the educational process and system to control quality.

The main reasons for implementing a QMS in the management of educational organization, in our opinion, are:

intensification and increased competition between universities in the education market and the labor market;

offer new forms of technology and learning — distance learning, consulting services, receipt of additional (second) profession;